

Ilmailutoimistolle.

Jämillä 5.5.54.

EP/KH.

2 Lennoston Herra Komentajalle.,

P o r i.

Esitän kunnioittaen valittelun Jämin Ilmailukoulun, sekä omasta puolestani Lennostossanne palvelevaa kers. Lauri Frimania kohdanneen onnettomuuden johdosta.

Koska 2 Lennoston henkilöstöstä useampiakin osallistuu vapaa-aikoinaan SLL:n järjestämään lentonäytöstoimintaan, katson asialliseksi, tästä toiminnasta vastuullisena, selostaa niitä määräyksiä, jotka taholtamme on annettu esiintyjille jo sopimuksien kirjoittamisen yhteydessä ja joiden noudattamista jatkuvasti valvotaan.

Taitolento: Alin taitolentokorkeus on 75 m:ä kulloinkin kysymyksessä olevan näytöspaikan maaston pinnasta. Tässä korkeudessa on sallittu ainoastaan koneen pituusakselin ympäri tapahtuvat lentoliikkeet. Syöksykierteeseen lähtö alle 600 m on kielletty. Yleensä pyritään siihen, että taitolentoesitys aloitetaan syöksykierteellä 800 m:stä ja kierteen oikaisun jälkeen n. 500 m:ssä tehdään useita silmukoita ja päälle Immelmankaännöksiä. Iämän jälkeen kone tulee n. 100 m:n korkeuteen, missä tehdään hidas vaakakierreympyrä, jatketaan selkalentoja, sekä vuoroin nopeita- ja hitaita vaakakierteitä tehden lennetään numerolle varattu aika, 8 minuttia, täyteen. Mikäli pilvisuus rajoittaa e.m. korkeutta, ei syöksykierrettä tehdä, vaan aloitetaan tilanteesta riippuen jollain muulla lentoliikkeellä. Myöskin puuskaisen, voimakkaan tuulen vallitessa on varovaisuutta tehostettu ohjaajille.

Laskuvarjohyppy: Ilmailutoimiston kanssa on sovittu, että alle 300 m:n ei hypätä missään olosuhteissa. Yleensä on pyritty hyppäämään 400 m:stä, mistä korkeudesta kokeneet hyppääjämme pitävät hyppäämistä varminpana, koska maahantulopaikka on siitä korkeudesta vielä verrattain helppo määritellä. Nimenomaisesti on painostettu jo usean vuoden ajan, että hypyn pääpaino yleisönkin kannalta katsoen on siinä, että he saavat seurata mahdollisimman kauan avautuneen varjon varassa laskeutuvaa hyppääjää. Pitkät pudotukset ennen varjon avaamista ovat olleet kiellettyjä jo koko viime vuoden ajan. Aina on painostettu sitä, että meillä tehdään laskuvarjohyppyjä niin laajassa mitassa, ettei mitään aseteta "tuurin" varaan. Myöskin voimakkaan tuulen vallitessa ei hyppyjä ole sallittu, vaan tällöin on yleisölle selostettu syy hypyn poisjäämiseen ohjelmasta.

Laskuvarjohyppääjän varusteista ei Ilmailutoimisto ole antanut tarkempia määräyksiä. Jalkineina ovat sekä väepeli Raimo Auliolla, että toisella kokeneella hyppääjällämme, Juhani Rautamäellä, olleet solettomat erikoiskengät, jollaiset myöskin kers. Frimanin oli tarkoitus hankkia. Tähän hänellä ei kuitenkaan ollut pakkoa, joten kukaan ei ollut velvollinen häneltä tätä vaatimaan.

Handwritten notes at the top of the page.

Myöskin alkoholin käytön suhteen ovat SIL:ssä olleet jyrkät määräykset voimassa. Näytöshenkilöstölle on painostettu jatkuvasti sitä, että näytösmatkoilla alkoholin käyttö on ehdottomasti kielletty. Tätä määräystä on harvoin rikottu, ja niissäkin tapauksissa on asioihin heti tartuttu.

Allekirjoittanut on joutunut lähes 6 v:n ajan johtamaan SIL:n näytöstoimintaa. Tänä aikana olen tullut näkemään, että näissä "hommissa" ei koskaan voida olla tarpeeksi varovaisia. Tätä olen aina painostanut jokaiselle näytösohjelmaa suorittaneelle. Poikkeusta tästä ei tehty myöskään kers. Frimanin suhteen, vaan niin allekirjoittaneen, kuin kaikkien muidenkin asianomaisten taholta hänelle teroitettiin mitä suurinta varovaisuutta hyppyjen suorituksessa. Se, että tästä huolimatta hänelle sattui tämä valitettava onnettomuus, ei näin ollen ollut SIL:n taholta etukäteen estettävissä. Kaikilla meillä oli ennakkokäsityksenä, että kers. Friman oli paras mahdollinen mies täyttämään väpeli Raimo Aulion paikan toisena laskuvarjohyppääjänämme.

Kun Ilmailutoimiston taholta on katsottu tapahtunut sellaiseksi onnettomuudeksi, että sen takia ei heidän taholtaan tulla asettamaan mitään muutoksia näytöstoiminnalle, rohkenemme toivoa, että 2 Lennoston henkilökuntaan kuuluvat majuri Martti Kalima, vänr. Veikko Hietamies ja väpeli Raimo Aulio saisivat jatkaa entiseen tapaan tehtäviään SIL:n näytöksissä. Heistä jokainen jo mukana olleina tietää tehtävänsä, ja taitavina ammattimiehinä he voivat parhaiten varmistaa lentonäytöstemme lentonumeroiden turvallisuuden.

Kunnioittaen

Suomen Ilmailuliitto r.y.
Jämin Ilmailukoulu.

Johtaja

Lero Pekarinen.

Vertical text on the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.